

اثرات چند نوع ماده شیمیایی ضد تنفس بی میزان تحمل شوری در زیتون

ساسان علی نیایی فرد، سید جلال طباطبایی، جعفر حاجیلو، محمد بایبوردی، نادر چاپارزاده

دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشیار و استادیار گروه باگبانیداشکده کشاورزی
دانشگاه تبریز، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی استان آذربایجان شرقی و
استادیار دانشگاه تربیت معلم آذربایجان

از آنجاییکه اطلاعات در مورد تأثیر شوری بر رشد و نمو زیتون بسیار اندک می باشد در این راستا آزمایشی به منظور کاهش اثرات شوری روی زیتون در دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز انجام شد، در این آزمایش چهار ماده شیمیایی ضد تنفس روی نهال های یکساله زیتون واریته زرد که تحت شوری قرار گرفته بودند، استفاده شد. آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی با چهار تکرار اجرا شد، فاکتور اول شامل شوری کلرید سدیمی ($0\text{--}100\text{ mM}$) و فاکتور دوم چهار ماده ضد تنفس (اسید آسکوربیک (2mM), اسید سالسیلیک ($0\text{--}25\text{mM}$), پروولین(15mM) و کلوتاتیون احیا شده(2mM)) بودند. نتایج نشان داد بیشترین مقدار وزن تر برگ، وزن خشک برگ، سطح برگ، وزن تر شاخصاره، وزن خشک شاخصاره مربوط به ماده ضد تنفس اسید آسکوربیک در سطح شوری صفر میلی مولار بود، بیشترین مقدار پروولین در تیمار پروولین مشاهده شد، هم چنین حداقل مقدار کلروفیل مربوط به مواد ضد تنفس اسید

پنجمین کنگره علوم باگبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

آسکوربیک و پرولین بود، در سطح شوری 100 mM بیشترین وزن خشک برگ مربوط به مواد ضد تنش اسید آسکوربیک و پرولین بود. با توجه به نتایج گرفته شده میتوان استعمال مواد ضد تنش اسید آسکوربیک و یا پرولین را برای گیاهان زیتون تحت تنش شوری جهت بهبود صفات رشد و نموی پیشنهاد نمود.